

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 05/11/2019
Sayı: -120.07-E.00000560595

0000560595

7/15187-6K-11

Sayı : 54045643-610-E.3328963
Konu : Soru Önergeleri

05.11.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.08.2019 tarihli ve 43452547-120.07-507899 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Aziz AYDINLIK'a ait 7/15187 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş (7/15187) (3 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : HLMGZAE Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/gida-tarim-hayvancilik-bakanligi-cbys>
Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA
Tel: (0312) 287 33 60
www.tarimorman.gov.tr

Bilgi için: Ayten ZAN SANCAK
Mühendis

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN AZİZ AYDINLIK'A AİT 7/15187 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bütçe imkanları doğrultusunda 2019 yılı Mayıs ayında çiftçi hak edişlerinin öncelikle %70'i, 6 Ağustosta da kalan % 30'luk kısım ödenmiştir.

TÜİK verileri dikkate alındığında Ülkemizin kütlü pamukta dekara ortalama verim 2017 yılında 489 kg ve 2018 yılında ise 496 kg olarak gerçekleşmiştir. Bu doğrultuda Ülkemizin ortalama verim değerleri göz önünde bulundurularak Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından 2018 yılı kütlü pamuk fark ödemesi desteğinde, parsel veriminin dekara maksimum 500 kilogram olarak uygulanmasına karar verilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 53'üncü Maddesinin 1'inci Fıkrasına göre, çiftçiler elde ettikleri zirai kazançlara ilişkin hasılatları üzerinden, bu Kanunun 94'üncü Maddesine göre tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilmekte olup, anılan Kanunun 94/11 inci maddesi uyarınca çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden;

- a) Hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için,
 - i) Ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınanlar için %1,
 - ii) (i) alt bendi dışında kalanlar için %2,
- b) Diğer zirai mahsuller için,
 - i) Ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınan zirai mahsuller için %2,
 - ii) (i) alt bendi dışında kalanlar için %4, oranında tevkifat yapılmaktadır.

Buna göre destekleme ödemeleri üzerinden, bitkisel üretim için %4 oranında gelir vergisi tevkifatı T.C. Ziraat Bankası tarafından yapılarak Maliye Bakanlığına aktarılmaktadır.

6200 sayılı "Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce Yürütülen Hizmetler Hakkında Kanun"un 26'ncı Maddesinde; *"Tesislerin işletmeleri için ihtiyar olunan bircümle masraflar, faydalananlar tarafından ödenir."* hükmü yer almaktadır. Bu sebeple, Sulama Birlikleri de 6172 sayılı Kanun'un 2'nci Maddesinin 1'inci Fıkrasının (j) Bendi ile 9'uncu Maddesinin 3'üncü Fıkrasının (c) Bendine istinaden birlik görev sahasındaki uygulayacakları su kullanım hizmet bedelini, birliğin sorumluluğundaki sulama tesisi ve mütemmim cüzlerinde birlikçe yapılan yönetim, bakım ve onarım, finansman, personel, mal ve hizmet alım ve enerji kullanım giderleri gibi her türlü gideri karşılayacak şekilde, Bakanımızın Onayı ile yürürlüğe giren *"2019 Yılında Sulama Birliklerince İşletilen Sulama Tesislerinde Uygulanacak Su Kullanım Hizmet Bedeli Tarifeleri"*ndeki eşik değerden daha düşük olmayacak şekilde belirlemek durumundadır.

Bu çerçevede, sulama birliklerinin 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu gereğince kâr maksadı gütmekten belirledikleri ve devraldıkları işletme, bakım, onarım ve yönetim sorumluluğunu yerine getirebilmek için tesislerden faydalanan çiftçilerden tahsil ettikleri su kullanım hizmet bedeli dışında herhangi bir ilave gelirleri bulunmamaktadır.

Sulama Birlikleri ayrı bir tüzel kişiliğe haizdir. Dolayısıyla, çiftçi borçlarının alacaklısı DŞİ değil, sulama birlikleridir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

6200 sayılı "Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce Yürütülen Hizmetler Hakkında Kanun"un 26'ncı Maddesinde; *"Tesislerin işletmeleri için ihtiyar olunan bircümle masraflar, faydalananlar tarafından ödenir."* ve 7144 sayılı Kanun'un 4'üncü Maddesi ile 6200 sayılı Kanun'a eklenen Ek Madde 11'in 2'inci Fıkrasında *"Devlet tarafından yapılacak destekleme ödemesi almaya hak kazanan çiftçilerin vadesi geldiği halde ödenmeyen sulama işletme ve bakım ücreti veya su kullanım hizmet bedeli borcu veya münferiden tarımsal sulamada kullanılan elektrik enerji borcu bulunması halinde; DSİ veya işletme ve bakım sorumluluğu devredilen gerçek veya tüzel kişi veya elektrik dağıtım şirketi ve/veya elektrik perakende satış şirketi tarafından tarımsal destekleme ödemesi yapacak bankaya borç miktarı bildirilir. Bu bildirim üzerine; çiftçilerin destekleme ödemelerinden borç tutarı mahsup edilerek DSİ veya işletme ve bakım sorumluluğu devredilen gerçek veya tüzel kişiye veya elektrik dağıtım şirketine ve/veya elektrik perakende satış şirketine ödenir."* hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde, sulama birlikleri tarafından, tarımsal destekleme ödemesi yapacak bankaya, devlet tarafından yapılacak destekleme ödemesi almaya hak kazanan çiftçilerin vadesi geldiği halde ödemedikleri su kullanım hizmet bedeli borçları bildirilerek destekleme ödemelerinden mahsup edilmektedir.

Herhangi bir borcun bulunmaması durumunda ise tarımsal destekleme ödemesi yapacak bankaya, sulama birliklerince zaten bir bildirim yapılmamaktadır. Eğer, sehven bir işlem yapılmışsa ve bu durum ispat edilirse gerekli düzeltmeler yapma imkânı bulunmaktadır.

Sulama tesisi inşaatı anında veya sonunda yapılan tesisleri kontrol etmek amacıyla tesislere deneme suyu verilmişse bu uygulama için çiftçilerden herhangi bir ücret talep edilmemektedir. Ancak, deneme amacıyla bırakılan su çiftçilerin talepleri doğrultusunda bitkileri sulamak amacıyla sulama sezonunda sürekli verildiyse, yapılan işletme masraflarının (personel, vasıta, enerji, vb.) karşılığı olarak çiftçilerden sulama ücreti alınması gerekmektedir.

Sulama birliklerine olan çiftçi borçlarının genel olarak ertelenmesi veya yapılandırılması konusu ve elektrik borçları nedeniyle tarımsal destekleme ödemelerinden mahsup işlemi Bakanlığımızın görev, yetki ve sorumluluk alanı dışında yer almaktadır.

Elektrik enerjisi kullanılarak işletilen terfil sulamalarda veya YAS (Yeraltı Su Kuyuları) kuyuları ile sulama yapılan elektrik enerjisi fiyatlarının belirlenmesi hususu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı görev, yetki ve sorumluluğunda bulunmaktadır.

Suruç Ovası Pompaj sulama tesisimiz, 30.07.2017 tarihli, 30139 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2017/10437 no.lu 2017 Yılı Sulama ve Tahliye Tesisleri İşletme ve Bakım Ücret Tarifeleri"ne ilişkin kararda Suruç Ovası Pompaj Sulaması 'İşletme ve Bakım Ücreti Alınacak Sulama Tesisleri' başlığı altındaki 3. Grup Sulamalar içerisinde yer almıştır.

Yaşanan boru patlama olaylarında vatandaşlarca zarar ve ziyanın tespiti hususunda mahkeme yolu ile dava açılmaktadır. Açılan davalar ile ilgili yapılan incelemeler neticesinde; şebekede meydana gelen patlamaların, Suruç Ovası Pompaj Sulamasında sahaya yeterli su verilmesine rağmen yağmurlama sulama yerine salma sulama yapılması, şebeke dışına su alınması, tahliye ve vantuzların tahrip edilerek kullanılamaz hale getirilmesi ve bu yapılardan su alınması, vantuzların ve basınç düşürme vanalarının yanlış kullanılması, çiftçilerin ana hat vanalarına

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

müdahale ederek koç darbesine sebep olmaları vb. nedenlerle oluştuğu belirlenmiş olup, kamuya ait hizmet kusuru bulunmamaktadır.

Bahse konu patlamaların azalması için, sulama sezonu öncesi Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü personeli tarafından şebekede patlamalara yol açabilecek çiftçi müdahaleleri ortadan kaldırılmakta ve müdahalelerin caydırıcı olması için kanunlar ve mevzuat çerçevesinde idari para cezası uygulamasına gidilmektedir. Ayrıca sezon öncesi konu ile ilgili çiftçilere yönelik bilgilendirme amaçlı toplantılar yapılmakta, afişler basılarak farkındalık oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Sulama dönemleri dışında yaşanan su baskınlarının en önemli sebebi uzun yıllar ortalama yağışın 532 mm olduğu bölgede 2018 yılı yağış ortalamasının 737 mm'ye ulaşmasıdır. Yağışlarda uzun yıllar ortalama değerine göre %38, geçen yılın yağışına göre %100'den fazla artış olduğu ve yağmur sularının da arazide su birikmesini artırdığı gözlemlenmiştir. Bu kapsamda Suruç ovası için "*Suruç Ovası Pompaj Sulaması Tahliye ve Drenaj Kanalları Açılması Proje Yapımı İş*" kapsamında ihale çalışmaları neticelenerek proje yapım işi tamamlanmıştır. İş programı ve ödenekler çerçevesinde bahse konu işin tamamlanma süreci yürütülecektir.